

בית משפט לנוער בבית משפט השלום בנצרת

ת"פ 18-05-27059 מדינת ישראל נ' פלוני(קטין) ואח'

תיק חיצוני: 243765/2017

בפני כבוד השופטת טל ויסמן בן שחר

מדינת ישראל מדינת ישראל

מאשימה

נגד

נאשמים

1. פלוני (קטין)
2. פלוני (קטין)

פרוטוקול

החלטה בעניינו של נאשם 2 נוסח מותר לפרסום

מבוא:

בפני בקשה לביטול כתב האישום בשל פגמים בניהול ההליך הפלילי, המקימים, לטענת הסנגוריה, "הגנה מן הצדק", ולחלופין בשל הגנת "זוטי דברים".

ואלה עיקרי העובדות:

1. כנגד הנאשם, יליד 2002, הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של תקיפת סתם – לפי סעיף 379 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") + סעיף 29 לחוק העונשין.
2. כמפורט בכתב האישום, ביציאה מבית ספר, תקף הנאשם, יחד עם נאשם נוסף, את המתלונן, יליד 2002 אשר המתין באותה העת להסעת בית הספר, בכך שהכו אותו עם ידיהם בראשו, חבטו בו במכות אגרופ, ולאחר מכן בעטו בו בחלקי גוף נוספים.

טענות ב"כ הנאשם:

3. פגמים בניהול ההליך:

בית משפט לנוער בבית משפט השלום בנצרת

ת"פ 18-05-27059 מדינת ישראל נ' פלוני(קטין) ואח'

תיק חיצוני: 243765/2017

1 **שיהוי:** כתב האישום הוגש בשיהוי ניכר, כאשר העבירה בוצעה בחודש יוני 2017, וכתב
2 האישום הוגש רק במאי 2018, סמוך לתקופת ההתיישנות.

3
4 **פגיעה בזכויות הנאשם בחקירה:** הקטין נחקר ללא נוכחות הוריו או אדם קרוב אחר,
5 למרות שלא הייתה כל דחיפות בקיום חקירתו ללא מלווה. כמו כן הופרה זכותו להיוועצות
6 עם עורך דין מטעם הסניגוריה הציבורית, טרם נחקר במשטרה.

7
8 **זוטי דברים והפניה להליך חילופי:** מדובר באירוע אלימות בין תלמידי בית ספר, המוביל,
9 דרך שגרה, לענישה חינוכית מטעם המוסד, ולא לפתיחת וניהול תיק פלילי. נוסף לכך הלינה
10 הסנגוריה כנגד התנהלות התביעה שלא הפנתה את הנאשם להליך חילופי בדמות גישור או
11 צדק מאחה, טענה בהרחבה בדבר עקרון השיוריות של הדין הפלילי, וגרסה כי החלטת
12 המאשימה להעמיד את הנאשם לדין הפלילי תוך שלילת אלטרנטיבות פוגעניות פחות
13 ומתאימות יותר, היא החלטה שאינה עומדת במבחן הסבירות וניתנת לביקורת שיפוטית.
14 בהקשר זה, הדגישה את הגזענות המופנית כלפי קטינים יוצאי העדה האתיופית וטענה
15 בדבר אחוז קטינים נמוך המופנה להליכים חלופיים בקרב יוצאי העדה האתיופית, זאת
16 לעומת קטינים אחרים.

17
18 **מענה המאשימה:**

19 4. לעמדת המאשימה לא נפל פגם בהליך, המקים עילה לביטול כתב האישום.

20
21 **ביחס לשיהוי:** הנאשמים הופנו להליך טיפולי שלא צלח, וכתב האישום הוגש כנגדם ביום
22 13.5.18, מיד לאחר קבלת חוות דעת סופית מטעם שרות המבחן בעניינו של נאשם 1
23 (נתקבלה ביום 10.05.2018).

24
25 **ביחס לניהול החקירה:** התובעת אישרה כי הנאשם נחקר ללא נוכחות הורה או אדם קרוב
26 ולא התייעץ עם סנגור ציבורי, משום שכך רצה וכך ביקש. עוד גרסה כי טענות אלה מקומן
27 להתברר בשלב שמיעת העדויות ועניינן במשקל הראיות ולא בקבילותן.

28
29 **הגנת "זוטי דברים" והפנייה להליך חילופי** – לעמדת המאשימה המעשה המיוחס לנאשם
30 אינו בגדר "זוטי דברים", זאת נוכח העובדה כי מדובר במעשה אלימות ממנו נפגע ונפצע
31 קטין ובית המשפט מחויב להעניק לו הגנה. ביחס להליך חילופי טענה התובעת כי

בית משפט לנוער בבית משפט השלום בנצרת

ת"פ 18-05-27059 מדינת ישראל נ' פלוני(קטין) ואח'

תיק חיצוני: 243765/2017

- 1 הנאשמים, שניהם, הופנו להליך טיפולי במסגרת שירות המבחן, ונאשם 2 נמצא כלא
2 מתאים להליך, זאת בשל נסיבותיו האישיות, ומשום שעמד כנגדו כתב אישום נוסף. עוד
3 בקשה התובעת להדגיש העדרם של מניעים גזעניים כלשהם, וציינה כי הנאשם הנוסף, אף
4 הוא יוצא העדה האתיופית, הופנה להליך חילופי ובעניינו נעשו ניסיונות למיצוי ההליך
5 המקדמי.
- 6 5. ב"כ הצדדים הגישו את חומר הראיות וכל צד הפנה לפסיקה התומכת בטיעונו.
7
8 **דיון והכרעה:**
9
- 10 6. הוראת סעיף 149 לחסד"פ מעגנת את הטענות המקדמיות אותן רשאי נאשם להעלות בהליך
11 הפלילי, וביניהן סעיף 149 (10) שעניינו ב"הגנה מן הצדק" לפיו: "הגשת כתב אישום או
12 ניהול ההליך הפלילי, עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית". חלופה
13 זו מאפשרת לבית המשפט לבטל כתב אישום, "אם הוא משתכנע שהגשתו או בירורו פוגעים
14 בעקרונות צדק והגינות משפטית וזאת במנותק משאלת אשמתו או חפותו של הנאשם" (ר'
15 רע"פ 3372/11 קצב נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 10.11.11)).
- 16 7. אמת המידה לתחולת דוקטרינת "הגנה מן הצדק" הותוותה עוד קודם לעיגונה בחוק, בע"פ
17 4855/02 מדינת ישראל נ' ד"ר איתמר בורוביץ, נט (6) 776 (2005) (להלן: "פרשת בורוביץ")
18 שם קבע בית המשפט העליון מבחן תלת שלבי:
19
20
- 21 א. בשלב הראשון, על בית המשפט לזהות את הפגמים שנפלו בהליכים שננקטו בעניינו של
22 הנאשם ולעמוד על עוצמתם, במנותק משאלת אשמתו או חפותו.
23
- 24 ב. בשלב השני, על בית המשפט לבחון האם בקיום ההליך הפלילי, חרף הפגמים, יש משום
25 פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות.
26
- 27 ג. בשלב השלישי, מששוכנע בית המשפט כי קיומו של ההליך אכן כרוך בפגיעה חריפה
28 בתחושת הצדק וההגינות, עליו לבחון האם לא ניתן לרפא את הפגמים שנתגלו,
29 באמצעים יותר מתונים ומידתיים מאשר ביטולו של כתב האישום.
30
- 31 8. עוד נקבע בפרשת בורוביץ כי:

בית משפט לנוער בבית משפט השלום בנצרת

ת"פ 18-05-27059 מדינת ישראל נ' פלוני(קטין) ואח'

תיק חיצוני: 243765/2017

1

2 "מטרת החלתה של ההגנה היא לעשות צדק עם הנאשם, ולא לבוא חשבון
3 עם רשויות האכיפה על מעשיהן הנפסדים. ואולם לרוב (אם כי לא תמיד)
4 תיוחס הפגיעה בצדקתו ובהגינותו של ההליך הפלילי להתנהגות נפסדת
5 של הרשויות, ובמקרים כאלה **אכן מוטל על בית-המשפט לבקר את**
6 **מהלכיהן. ברם לא כל מעשה נפסד** שעשו הרשויות החוקרת או
7 המאשימה או רשות מעורבת אחרת **יצדיק את המסקנה שדין האישום**
8 **להתבטל** מטעמי הגנה מן הצדק בין מפני שבאיזון בין האינטרסים
9 הציבוריים המתנגשים גובר העניין שבקיום המשפט, ובין (וזה כמדומה
10 המצב השכיח) מפני שבידי בית-המשפט מצויים כלים אחרים לטיפול
11 בנפסדות מהלכיהן של הרשויות...". (ה.ש-ט.ו).

12

13 9. בע"פ 3/10 **אוחנה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 27.12.2012), צוין כי גם לאחר עיגון ההגנה
14 בחוק, עדיין משמש "המבחן המשולש" כאבן בוחן להחלת דוקטרינת ההגנה מן הצדק, גם
15 אם יתכן שהחקיקה הביאה לשינויים מסוימים בהלכה, באשר לרוחבה של ההגנה (ראו גם:
16 ע"פ 6144/10 **גטצאו נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 10.04.2013) (להלן: "עניין גטצאו").

17

18

19

אי נוכחות הורה או אדם קרוב מלווה:

20 10. סעיף 9 לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), תשל"א – 1971 (להלן: "חוק הנוער")
21 קובע כדלקמן: "קטין חשוד שהוזמן לחקירה בדיעת הורה או קרוב אחר, או שנמסרה
22 הודעה על חקירתו לאחד מהם, לפי הוראות סעיף 9(א) עד (ג) **זכאי שהורהו או קרוב אחד**
23 יהיה נוכח בחקירתו וכן זכאי הוא להיוועץ במי מהם, ככל הניתן לפני תחילת החקירה, אלא
24 אם כן הביע הקטין התנגדות לכך **מנימוק סביר** או אם היה מוחזק במעצר, והכל אם סבר
25 קצין מוסמך כי אין במתן אפשרות לנוכחות ההורה או הקרוב האחר כאמור כדי להביא
26 לאחד מאלה: (1) פגיעה בטובת החקירה או בטובת הקטין...".

27

28 11. סעיף זה מעגן זכותו של קטין לנוכחות הורה או קרוב אחר במהלך חקירתו וחובתה של
29 הרשות החוקרת, במימוש זכות זו. עוד נקבע בסעיף האמור כי זכויות אלה הינן יחסיות, וכי
30 במצב בו מתנגד קטין לנוכחות הורה או אדם קרוב אחר **מנימוק סביר**, רשאי הקצין
31 המוסמך להורות על חקירתו ללא נוכחות הורה, זאת בהתקיים אחד הנימוקים המפורטים

בית משפט לנוער בבית משפט השלום בנצרת

ת"פ 18-05-27059 מדינת ישראל נ' פלוני(קטין) ואח'

תיק חיצוני: 243765/2017

- 1 בסעיפים קטנים 1-4 (ראו סעיפים 9ח(א) 1-4 וגם ע"פ 481/12 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם
2 בנבו, 30.12.2014).
- 3
- 4 12. נראה כי אין דרך להפריז בחשיבות נוכחות הורה הקטין בעת חקירתו במשטרה, עת מדובר
5 במעמד מלחיץ, בו נדרש קטין לעמוד בגפו, למול גורמי אכיפת החוק, להשיב, לעיתים,
6 לשאלות נוקבות, בצורה מדויקת, ככל הניתן, תוך השקעת מירב הריכוז והמאמץ. הדעת
7 נותנת כי ככל שגילו של הקטין צעיר יותר, המעמד האמור מאתגר ומורכב יותר בעבורו,
8 ובהתאם לכך מתעצמת חשיבות הליווי, והצורך בהקפדה יתרה של הרשות החוקרת על
9 קיומו. הקפדה זו חייב שתבוא לידי ביטוי הן במימוש הזכות והן בהפעלת שיקול הדעת,
10 מקום בו מבקש קטין לוותר על זכותו זו.
- 11
- 12 13. כאמור - במקרה בו הקטין הביע התנגדותו לנוכחות הורה או קרוב מ"נימוק סביר", רשאי
13 הקצין המוסמך לאשר חקירה ללא נוכחות הורה. נוכח חשיבות הליווי ונפקות משמעותו
14 בעבור הקטין, כמו גם העובדה כי במקרים רבים, בזמן אמת, הקטין בעצמו לא יהיה מודע די
15 הצורך לחשיבות הזכות עליה הוא מוותר, חייב הקצין המוסמך לבחון החלטתו בזהירות
16 מרובה, תוך הבנה כי הקטין מוותר על זכות יסודית, על כל המשתמע מכך, ותוך שמירה
17 קפדנית על הוראת החוק הדורשת ממנו לקבוע כי אמנם התקיים "נימוק סביר" לסירובו של
18 הקטין ולא מדובר בתירוץ בעלמא, אשר לא ימצא כסיבה מספקת.
- 19
- 20 14. כידוע, נדרש הקצין המוסמך למלא "טופס ידוע חשוד קטין בדבר זכויותיו – בטרם חקירה".
21 בהתאם להוראת החוק, גם הטופס מלמד כי קטין רשאי לבקש לוותר על זכותו לליווי של
22 אחד ההורים, או קרוב משפחה אחר או אדם אחר הקרוב אליו, במהלך החקירה, אם יש לו
23 "סיבה לכך" (כלשון הטופס).
- 24
- 25 15. על חשיבות החובה האמורה והצורך בהקפדה יתרה בעת הפעלתה, אלמד מן העובדה כי
26 המחוקק הקנה סמכות זו אך ל"קצין מוסמך" ולא לכל חוקר נוער הנדרש לחקור קטין חשוד
27 בדבר עבירה ומלשון סעיף 9ח(ד) המטיל חובה על קצין מוסמך לנמק החלטתו בכתב. דרישת
28 ההנמקה הכתובה גם בה יש כדי ללמד על החשיבות שייחס המחוקק להחלטה זו, לצורך
29 להפעיל שיקול דעת ומחשבה בטרם תישלל זכותו של הקטין, אם אמנם יש "סיבה לכך" ואם
30 "הנימוק הוא סביר", ולאפשרות לבחון ולהעביר ביקורת על שיקול דעת הגורם המחליט.
- 31

בית משפט לנוער בבית משפט השלום בנצרת

ת"פ 18-05-27059 מדינת ישראל נ' פלוני(קטין) ואח'

תיק חיצוני: 243765/2017

16. **מן הכלל אל הפרט**: עיון בהודעה המשטרתית מלמד כי נמסרה לנאשם זכותו להיוועצות ולנוכחות הורה או קרוב אחר, אך הוא **סירב**, נמנע מלהסביר לחוקר את הסיבה לסירובו, ומסר כי הוריו יודעים שהוא בתחנת המשטרה. בפתח החקירה תעד החוקר את הדברים וכתב: "לציין כי טרם החקירה ציינת בפניי כי אינך רוצה נוכחות הורים בשום פנים, ולא רצית להסביר מדוע". בהמשך לכך צוין כי קצין הנוער עודכן בכך, ואישר את ניהול החקירה ללא נוכחות הורים (ר' הודעת הקטין מיום 11.6.18 שורה 2-1). תרשומת זו, המהווה לכאורה תיעוד מדויק של עמדת הקטין באותה עת ("בשום פנים.."), מלמדת כי לא נעשה מאמץ מינימלי להבין את פשר סירובו של הנער, מדוע הוא נחרץ בעמדתו שלא לזמנם, האם יש "סיבה לכך" והאם "הנימוק הוא סביר".
- יתרה מכך – העובדה כי הנער ציין שהוריו יודעים כי הוא נמצא במשטרה (ר' שורה 4 להודעה), אך מחדדת את מחדלם של השוטרים אשר לא בקשו להבין מדוע מבקש נער בן 15 להימנע מזימון הוריו, אם ממילא הם יודעים על דבר התייצבותו בתחנה.
17. עיון בטופס "יידוע חשוד בדבר זכויותיו", אותו ממלא הקצין המוסמך, ע"פ חוק, מעיד, אף הוא, כי לא נעשה כל ניסיון לברר את פשר סירובו של הנער, החוקר סימן כי אישר חקירה ללא נוכחות הורה בשל: "פגיעה בטובת החקירה או בטובת הקטין" ולא טרח לנמק או להסביר קביעה זו, בניגוד לנדרש ע"פ חוק. מכך אסיק כי הטופס מולא כלאחר יד, באופן אוטומטי, מבלי לתת את הדעת על משמעות הנוכחות בעבור הנער, כמו גם על משמעות הוויתור עליה.
18. בנסיבות אלה חייב היה השוטר לשאול ולברר את הסיבה לסירוב, להציע לקטין אפשרות כי מבוגר קרוב אחר ילווה אותו, ולהפעיל שיקול דעתו באם לאפשר את חקירת הקטין, ללא נוכחות אדם קרוב מטעמו.
- משלא עשה כן – פגע בזכותו של הקטין לנוכחות הורה בחקירתו, ובכך קופחה זכותו להליך הוגן.
19. **הפרת זכות היוועצות עם סניגור ציבורי**
- סעיף 19א לחוק הסנגוריה הציבורית תשנ"ו – 1995, מעגן את החובה להודיע לעצור או לחשוד בביצוע עבירה, על זכותו לבקש מינוי של סניגור ציבורי.

בית משפט לנוער בבית משפט השלום בנצרת

ת"פ 18-05-27059 מדינת ישראל נ' פלוני(קטין) ואח'

תיק חיצוני: 243765/2017

1 ס' 9ט(א)(1) לחוק הנוער, קובע כי בטרם ייחקר קטין חשוד, יש להודיעו בדבר: "זכותו
2 להיוועץ בעורך דין ביחידות ולהיות מיוצג על ידי סניגור, וכן זכאות לפי חוק הסניגוריה
3 הציבורית".

4
5 20. על מעמדה הרם של זכות ההיוועצות, ועל חשיבות כריכתה של ההודעה לחשוד בדבר זכותו
6 להיוועץ בעורך דין, עם ההודעה על זכותו למינוי סניגור ציבורי, חזרו ועמדו בתי המשפט
7 פעמים רבות. כב' השופט רובינשטיין קבע כי:

8
9 "על אנשי הרשות להודיע על זכות ההיוועצות יחד עם
10 אפשרות המינוי במשפט אחד, בשגרת לשון אחת בהירה..."

11
12 נודה על האמת: בעיני חשודים מסוימים – דוגמת אלה
13 שהפרוטה אינה מצויה בכיסם, או אלה שאינם יודעים (או
14 החשים שאינם יודעים) כיצד לבחור לעצמם ייצוג משפטי –
15 הודעה על זכות ההיוועצות ללא הודעה על אפשרות המינוי
16 שקולה (ולמצער, כמעט שקולה) כאי-מתן הודעה... הודעה
17 אפקטיבית על קיומה של זכות ההיוועצות, חייבת לכלול גם
18 הודעה בדבר אפשרות המינוי של סניגור ציבורי. גם צדה
19 השני של המטבע ברור: ויתור על זכות ההיוועצות על ידי
20 חשוד שאינו מודע לאפשרות המינוי אינו ויתור מודע בכל
21 מובן המלה, ויתכנו לכך השלכות גם במישור הקבילות"
22 (ראו ע"פ 8947/07 הונצ'יאן נ' מדינת ישראל(פורסם בנבו,
23 03.11.2010)

24
25
26
27 21. ועוד בסוגיה זו קבע כב' השופט גיבראן כי:

28
29 "יוזכר, כי בבסיס הזכות החוקתית להיוועצות בעורך דין
30 עומד הפער המשמעותי ביחסי הכוחות בין החשוד לחוקר.
31 ..פער זה עלול לעורר לא פעם קשיים של ממש. לעניין
32 הזכות להליך הוגן, פער הכוחות מהווה פתח לניצול לרעה
33 של מרותו של החוקר כלפי החשוד, ובכך מגדיל את הסיכוי
34 לפגיעה בזכותו להליך הוגן... לעניין חקר האמת, הפער
35 מגדיל את הסיכוי להודאות שווא, ואת האפשרות שהחוקר
36 יחרוג מסמכותו. היוועצות נאשם עם עורך דין מסייעת
37 להקטין את פערי הכוחות, ולו בקצת, ובכך עוזרת לקדם הן
38 את זכויות הנאשם, והן את חקר האמת..." (ראו עניין
39 גטאצו הנ"ל).

בית משפט לנוער בבית משפט השלום בנצרת

ת"פ 18-05-27059 מדינת ישראל נ' פלוני(קטין) ואח'

תיק חיצוני: 243765/2017

- 1
2
3 **בענייננו**: אין מחלוקת כי הוסברה לנאשם זכותו להיוועץ עם עורך דין טרם חקירתו, אך לא
4 הוסברה לו זכותו להיוועץ עם סניגור ציבורי. בנסיבות אלה, עת עסקינן בקטין בן 15, חסר
5 אמצעים, הנמצא בתחנת המשטרה ללא הוריו או "מבוגר אחראי" אחר, אקבע כי הוויתור
6 שנתן, לכאורה, על זכותו להיוועץ בעורך דין, אינו ויתור מודע, שלא לאמר - לאו ויתור הוא.
7 מובן וברור כי לקטין שבפני לא הייתה כל אפשרות להעמיד לעצמו ייצוג משפטי ולשאת
8 במימונו, ומשלא הוצגה בפניו האפשרות לקבל יעוץ ללא תשלום, נחסמה בפניו ונמנעה ממנו,
9 באופן פרקטי, זכות ההיוועצות. בנסיבות המקרה שבפני נראה כי קביעת בית המשפט העליון
10 המתייחסת ל"פער" ביחסי הכוחות בין חשוד בגיר - לחוקר, זוכה למשנה תוקף, זאת נוכח
11 גילו הצעיר מאד של החשוד, קטין בן 15, ובהתאם לכך מתעצמת ומחריפה הפגיעה בו (ראו
12 בעניין זה רע"פ 10141/09 **אברהם בן חיים נ' מדינת ישראל**(פורסם בנבו 06.03.12), דברי כב'
13 הנשיאה בדימוס (כתוארה אז) כב' הש' ביניש פסקאות 27-30 עמ' 29-36 וכן את דברי כב'
14 השופט דנציגר בסעיף 3(ב) עמ' 51).
- 15
16 **לסיכום**: סעיף 9ט (א) מטיל חובה על החוקר להסביר לקטין "בלשון המובנת לו בהתחשב
17 בגילו
18 ובמידת בגרותו" את מכלול זכויותיו לרבות זכותו לנוכחות הורו או קרוב אחר, ולהתייעצות
19 עם סניגור ציבורי. סעיף זה, גם בו יש כדי ללמד ולהעיד על כוונת המחוקק, על החשיבות
20 שייחס לשמירת זכויותיו של קטין, במעמד החקירה המשטרתית, ובמקרה האמור נראה כי
21 זכויות אלה של הנאשם שבפני, נפגעו באופן מהותי ביותר.
- 22
23 **24**. ב"כ הקטין העלתה טענות הגנה נוספות, בדבר שיהוי בהגשת כתב האישום, והעדר פניה להליך
24 חלופי, אך אלה ידחו על ידי.
25
26 **שיהוי** - בקצרה אציין כי כתב האישום הוגש במועדו, כעשרה חודשים לאחר ביצוע העבירה.
27 אמנם רצוי וראוי שכתב אישום נגד קטין יוגש בתכוף לאחר ביצוע העבירה אולם קימת
28 חשיבות עליונה במיצוי האלטרנטיבות להליך הפלילי, **זאת בטרם יוגש**. במקרה האמור נפתח
29 תיק כנגד שני נאשמים קטינים, ואך לאחר מיצוי בחינת הליכים חלופיים ומקדמיים בעניינם,
30 הוגש כתב האישום, זאת ברוח חוק הנוער, ובניסיון להגשים את מטרותיו לטיפול ושיקום
31 נערים, לצד ההליך או לפניו. על כן אקבע כי התביעה פעלה כדין וטענת השיהוי תדחה על
32 הסף.
33

בית משפט לנוער בבית משפט השלום בנצרת

ת"פ 18-05-27059 מדינת ישראל נ' פלוני(קטין) ואח'

תיק חיצוני: 243765/2017

25. הליך חלופי: הליכים חלופיים מגוונים מתבצעים במסגרת שרות מבחן, בטרם נפתח תיק פלילי כנגד קטין, העומד בקריטריונים מתאימים. סעיף 12א לחוק הנוער קובע כי נקיטה בהליך חלופי הינה פרוגרסיבית של התביעה, ובידה הסמכות להחליט באם לפעול לפיו. במקרה דנן הפנתה המאשימה את הנאשם 1 להליך חלופי וביחס לנאשם שבפני, הודיעה, כי לא עמד בקריטריונים הדרושים, הקבועים בנוהל, ועל כן אפשרות זו לא נפתחה בפניו. מענה זה מצאתי כמבוסס ומספק ועל כן אדחה את טענת הסנגוריה בסוגיה זו.
26. טענת זוטי דברים - הגנת "זוטי דברים" מעוגנת בסעיף 34 וזו ובתי המשפט חזרו וקבעו כי ההגנה תתקבל רק באותם מקרים בהם אין במעשה מידה מינימאלית של סכנה לערך חברתי מוגן ואין הוא הולם עבירה פלילית (ע"פ 807/99 מדינת ישראל נ' עויואן, פ"ד נג (5) 747, בעמ' 761).
27. בשורה ארוכה של פסקי דין קבעו בתי המשפט כי יש לפרש את הסייג באופן מצומצם ובזהירות מרובה וקבעו כי אין אפשרות להכריע בטענה בשלב מקדמי של המשפט, אלא רק בתום הליך שמיעת הראיות וקביעות העובדות על ידי בית המשפט, וזאת נוכח העובדה כי על בית המשפט לקבל את התמונה המלאה של הנסיבות לצורך ההכרעה בעניין. ברם, נקבע כי במקרים חריגים, בהם מובאת בפני בית המשפט מסכת עובדתית מושלמת המקובלת ומוסכמת על התביעה והנאשם יחד, אזי ניתן לדון בטענה זו בשלב מקדמי.
28. מכל מקום אציין כי המעשה המיוחס לנאשם הינו פסול וחמור, אף אם העבירה בה הואשם נמצאת ברף חומרה נמוך, ולא ניתן לאמר כי אין בו מידה מינימלית של סכנה לערך שלמות הגוף, בריאות הנפש, והגנה על שלומם של קטינים. נקיטת אלימות ע"י שניים, בצוותא, כלפי נער צעיר יותר, אסור שתכנס בגדר "זוטי דברים", שמא חלילה יועבר מסר שגוי בדבר חומרת המעשה, למי מן המעורבים או לציבור בכללותו.
29. עם זאת, אוסיף ואציין כי לאור העובדה שדובר באירוע שהתרחש בפתח בית הספר בו למדו הקטינים, שעה שהמתינו להסעה לביתם, ונוכח גילם הצעיר, טוב היה עושה מנהל בית הספר לו, נקט באמצעים העומדים לרשותו, לטיפול במעשה האלימות, ולמתן תגובה הולמת לאחראים לו, זאת חלף פניה למשטרה והעברת הטיפול לרשויות האכיפה.

בית משפט לנוער בבית משפט השלום בנצרת

ת"פ 18-05-27059 מדינת ישראל נ' פלוני(קטין) ואח'

תיק חיצוני: 243765/2017

- 1 30. לצערנו הרב, בתי הספר נדרשים דרך שגרה לטיפול באירועי אלימות כאלה ואחרים, בכלים
2 חינוכיים העומדים לרשותם, ומנסיבות האירוע לא ברור מדוע אירוע זה הועבר לטיפול
3 המשטרה ולא זכה לטיפול בתוך מערכת החינוך.
4
5
6 31. למעלה מן הצורך, נוכח טענותיה החוזרות של ב"כ הנאשם, בתיק זה ובתיקים נוספים, נוכח
7 התקופה הסוערת בה אנו מצויים, עת ניצבת הקהילה האתיופית למול הרשויות וטוענת לאפליה
8 ולפגיעה בבניה, אבחר לפנות לסנגוריה ואבקש לפעול להרגעת הרוחות, לבחינת ההתייחסות
9 באופן ענייני, ואציע להימנע מטענות סרק אשר יש בהן כדי להנציח את התסכול והפגיעה.
10 הנאשם הנוסף בתיק זה, אף הוא יוצא העדה האתיופית, שולב בהליך חלופי, זאת לאור נתוניו
11 שאפשרו זאת, ובעובדה זו יש כדי לסתור את טענת הסנגוריה לפיה אך בשל מוצאו, לא הופנה
12 הנער שבפניי להליך מתאים. כמו כן, ולמרבה הצער, נתקלים בתי המשפט, פעם אחר פעם,
13 בהפרת זכויותיהם של קטינים, במהלך חקירתם, ואין כל בסיס לטענה כי דווקא בני העדה
14 האתיופית סובלים מקיפוח ופגיעה כמתואר.
15
16 32. **סוף דבר:** פגמים מהותיים נפלו בחקירתו של הקטין, כשהוא בן 15 וחודשיים בלבד, וזכותו
17 להליך הוגן – קופחה ונפגעה. בבואי לבחון אפשרות לנקוט באמצעים מתונים יותר מביטול כתב
18 אישום, בחנתי את מכלול הנסיבות, ובכלל זאת את חומרת העבירה, חלוף הזמן מעת ביצועה,
19 חומרת הפגמים ונפקותם, והאינטרס הציבורי בקיום ההליך ובביטולו והגעתי לכלל מסקנה כי
20 במקרה דנן יש להורות על ביטול כתב האישום, מחמת "הגנה מן הצדק".
21
22 33. אחזור ואקרא לרשות החוקרת, למלא אחר הוראות המחוקק הקבועות בחוק הנוער ולהגשים
23 את הרציונאל העומד בבסיס מתן הזכויות. אקרא לחוקרים לכבד זכויותיהם של הקטינים
24 הנחקרים, לשקול בכובד ראש ויתור על זכויות אלה, בנסיבות המתאימות, ולמלא את הטפסים
25 הדרושים, לא כלאחר יד ו"באופן אוטומטי" אלא תוך הפעלת שיקול דעת רחב ואחריות כלפי
26 הנחקרים.
27
28 34. לאור האמור, בנסיבות המקרה שבפני, מורה על ביטול כתב האישום כנגד הנאשם 2.
29
30
31 ניתנה והודעה היום י"א תמוז תשע"ט, 14/07/2019 במעמד הנוכחים.
32

בית משפט לנוער בבית משפט השלום בנצרת

ת"פ 18-05-27059 מדינת ישראל נ' פלוני(קטין) ואח'

תיק חיצוני: 243765/2017

טל ויסמן בן שחר, שופטת

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28

ב"כ הנאשם : אבקש היתר פרסום ההחלטה.

ב"כ המאשימה : אין התנגדות.

החלטה

מתירה פרסום ההחלטה.

העתק חסוי יועבר לידי הצדדים.

ניתנה והודעה היום י"א תמוז תשע"ט, 14/07/2019 במעמד הנוכחים.

בית משפט לנוער בבית משפט השלום בנצרת

ת"פ 18-05-27059 מדינת ישראל נ' פלוני(קטין) ואח'

תיק חיצוני: 243765/2017

טל ויסמן בן שחר, שופטת

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15

הוקלד על ידי שרון אוחיון

ניתנה היום, י"ד תמוז תשע"ט, 17 יולי 2019, בהעדר הצדדים.

טל ויסמן בן שחר, שופטת